

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Pc/4/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123295176
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Viktória Špyrková
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2023:6123295176.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica v konaní pred sudkyňou Mgr. Viktóriou Špyrkovou v právnej veci oprávnenej na výživné: Z. N., H.. XX. XX. XXXX, R. C. H. L. XXX/XX, XXX XX H., zastúpená splnomocnenou zástupkyňou: Z. X., H.. XX. XX. XXXX, R. C. H.P. L. XXX/XX, XXX XX, H., proti povinnému na výživné: Z. N., H.. XX. XX. XXXX, R. C. X. H., M. B.: Ú.R. Z. R., C. XX, XXX XX C., o zvýšenie vyživovacej povinnosti, takto

rozhodol:

I. Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 31P/182/2013-45 zo dňa 09. 09. 2013 v treťom výroku o vyživovacej povinnosti povinného tak, že povinný Z. N., H.. XX. XX. XXXX, je povinný prispievať oprávnenej na výživu sumou 200 Eur mesačne, počnúc mesiacom jún 2023 vždy k 15. dňu v mesiaci vopred k rukám oprávnenej.

II. Zmeškané výživné za mesiace jún až september 2023 vo výške 400 Eur je povinný na výživné povinný splatiť v 10 mesačných splátkach vo výške 40 Eur, splatných vždy k 15. dňu v mesiaci počnúc dňom vyhlásenia tohto rozsudku.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov tohto konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom zo dňa 21.04.2023 sa oprávnená na výživné domáhala zvýšenia výživného určeného naposledy rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 31P/182/2013 zo dňa 09.09.2013 na 100 Eur mesačne na sumu 300 Eur mesačne odo dňa podania návrhu. Svoj návrh odôvodnila oprávnená tým, že pomery na jej strane aj na strane povinného na výživné sa zmenili. Oprávnená študuje na Lesníckej a drevárskej fakulte Mendelovej univerzity v Brne v druhom ročníku. Jej jediným príjmom je náhradné výživné vo výške 100 Eur mesačne a rodinné prídavky vo výške 60 Eur mesačne. Ostatné výdavky jej platí matka. Štúdium je časovo náročné, oprávnená býva na internáte, za ktorý platí, zvýšili sa jej výdavky na dopravu, oblečenie, obuv, potraviny drogériu, lieky a zdravotné ošetrovanie. Uviedla nasledovné mesačné výdavky: poplatok za internát 200 Eur, strava v jedálni 50 Eur, potraviny 180 Eur, doprava 100 Eur, oblečenie, obuv a drogeria 150 Eur, mobilný paušál 25 Eur a študijné materiály 20 Eur. Za zdravotné ošetrovanie dá ročne cca 200 Eur a platí ročný poplatok za komunálny odpad v Brne 30 Eur.

2. K návrhu priložila navrhovateľka potvrdenie o štúdiu na Lesníckej a drevárskej fakulte Mendelovy univerzity v Brne v akademickom roku 2022/2023, vyjadrenie v konaní vedenom pod sp. zn. 16Pc/9/2021 spolu s prehľadom výdavkov ku dňu 22.03.2022 a zápisnice z pojednávania v konaní sp. zn. 16Pc/9/2021. Na výzvu súdu oprávnená predložila prehľad aktuálnych výdavkov ku dňu 05.06.2023, kópiu dokladu o úhrade poplatku za komunálny odpad, výpisy z účtu za mesiace február - máj 2023, potvrdenie o príjme oprávnenej za mesiace júl a august 2022, potvrdenie o príjme matky za mesiace 05/2022-4/2023 a potvrdenie o kúpe notebooku s príslušenstvom.

3. Návrh bol povinnému na výživné doručený do vlastných rúk dňa 01.06.2023. Povinný sa k návrhu oprávnenej písomne nevyjadril. Na pojednávaní dňa 30.08.2023 povinný na výživné uviedol, že s podaným návrhom nesúhlasí. Sumu 300 Eur mesačne nemá z čoho platiť. Byva v útulku v E. S. T., kde platí 230 Eur mesačne a kde bývajú jedenásti na izbe. Od júla minulého roku poberá dôchodok, ktorý mu od júla tohto roku zvýšili na 517,30 Eur mesačne. Pre dôchodok si chodí osobne na poštu, avšak následne ho odovzdáva v útulku. O tom, čo s peniazmi ďalej bude, rozhoduje dekan. Všetko zostáva na fare. Povinný predložil súdu na pojednávaní k nahliadnutiu rozhodnutie Sociálnej poisťovne o zvýšení dôchodkových dávok na 517,30 Eur mesačne zo dňa 06.07.2023 a Oznámenie o vykonávaní zrážok z dôchodku vo výške 46,95 Eur v prospech oprávneného Platíť sa oplatí s.r.o. zo dňa 01.07.2023, pričom celková pohľadávka predstavuje 340,72 Eur. Povinný uviedol, že keď mu z dôchodku zoberú tých 200 Eur, zostane mu 300 Eur, ktoré potrebuje na vlastné vyžitie.

4. Oprávnená na pojednávaní uviedla, že študuje dennou formou štúdia, vyučovanie má každý deň. Druhý ročník úspešne ukončila a aktuálne je v treťom ročníku. Domov chodíva tak raz za tri alebo štyri týždne. Oblečenie a podobné veci si kupuje doma. Platí jej to matka. Prispieva jej mesačne sumou 300-350 Eur s tým, že ak potrebuje niečo navyše, kúpi jej to. V letných mesiacoch si oprávnená privyrába.

5. Súd na pojednávaní oboznámil s listinnými dôkazmi, z ktorých zistil nasledovné. Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 31P/182/2013 súd zistil, že naposledy bola vyživovacia povinnosť povinného voči oprávnenej upravená rozsudkom č. k. 31P/182/2013-45 zo dňa 09.09.2023, ktorým súd zaviazal povinného prispievať oprávnenej na výživu sumou 100 Eur mesačne počnúc právoplatnosťou rozsudku. Z predloženého potvrdenia o štúdiu mal súd preukázané, že oprávnená je študentkou Lesníckej a drevárskej fakulty Mendelovej univerzity v Brne. Z predložených výpisov z účtu mal súd preukázané výdavky oprávnenej 200 Eur mesačne za internát, stravu v školskej jedálni 30 Eur mesačne, 150 Eur na rôzne potraviny, 18 Eur mesačne na práčovňu, 90 Eur mesačne na cestovanie, materiály a školské potreby 20 Eur mesačne, drogériu 30 Eur mesačne a ďalšie výdavky, ktoré spolu s ostatnými výdavkami na mesiac predstavujú cca 650 Eur mesačne. Z potvrdenia o príjmoch matky oprávnenej súd zistil, že matka oprávnenej má priemerný mesačný príjem cca 1.000 Eur. Zároveň si súd vyžiadal od príslušných orgánov sociálneho zabezpečenia informácie o príjmoch povinného a oprávnenej. Podľa informácií Sociálnej poisťovne povinný poberá starobný dôchodok vo výške 517,30 Eur mesačne, oprávnená získala v mesiacoch júl a august 2022 príjem 400 Eur a 700 Eur. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin súdu potvrdil, že povinný nie je poberateľom štátnych sociálnych dávok ani dávok v hmotnej núdzi. Na základe takto zistených a preukázaných skutočností súd dospel k záveru, že návrh oprávnenej na výživné na zvýšenie výživného je čiastočne dôvodný.

6. Podľa § 62 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „zákon o rodine“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

7. Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

8. Podľa § 62 ods. 5 zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

9. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

10. Podľa § 157 zákona č. 161/2015 Z. z., Civilného mimosporového poriadku, v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „CMP“), rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery.

11. Súd mal z predložených a vyžiadaných listín a vyjadrení účastníkov preukázané, že pomery na strane oprávnenej na výživné aj na strane povinného na výživné sa zmenili. Oprávnená na výživné študuje na vysokej škole formou denného štúdia. Stále sa teda pripravuje na svoje budúce povolanie, na čo má podľa čl. 42 Ústavy Slovenskej republiky právo. Podľa predložených dôkazov oprávnenú na výživné v súčasnosti žije matky s tým, že štát jej uhradza náhradné výživné vo výške 100 Eur mesačne a oprávnená si v letných mesiacoch, teda mimo štúdia, privyrobila sumou 1.100 Eur. Aktuálne má oprávnená mesačné výdavky zhruba 650 Eur. Povinný na výživné naproti tomu má pravidelný príjem vo výške 517,30 Eur, z ktorého sú mu mesačne strhávané zrážky vo výške 46,95 Eur. Matka oprávnenej má príjem zhruba 1.000 Eur mesačne. Je teda zrejmé, že v porovnaní s pomermi účastníkov v roku 2013, kedy súd naposledy určil výšku vyživovacej povinnosti otca oprávnenej, sa pomery účastníkov zmenili. V tom čase bol príjem matky oprávnenej 500 Eur mesačne a otca oprávnenej 340 Eur mesačne. Oprávnená žila s matkou v spoločnej domácnosti a navštevovala 6. ročník základnej školy a jej mesačné výdavky okrem stravy predstavovali ošatenie, cestovné, školské pomôcky a náklady na záujmy vtedy maloletej oprávnenej.

12. Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine do času, kým dieťa nie je schopné sa samostatne živiť, sú rodičia povinní dieťa živiť, teda prispievať jej na výživu, každý podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov (§ 62 ods. 2 zákona o rodine). Schopnosťou dieťaťa samostatne sa živiť treba rozumieť schopnosť samostatne, z vlastných zdrojov uspokojovať všetky relevantné životné náklady. Kým dieťa (hoci plnoleté) sústavne študuje a tým sa pripravuje na budúce povolanie, sú rodičia povinní prispievať mu na výživu podľa svojich možností. V tomto konaní mal súd preukázané, že oprávnená na výživné sústavne študuje, plynule prešla na vysokú školu, kde navštevuje aktuálne 3. ročník. Keďže štúdium je denné, teda oprávnená musí navštevovať školu päť dní v týždni, nie je možné, aby sa popri štúdiu sama živila. Hoci si v letných mesiacoch chvályhodne privyrába, príležitostný zárobok jej na pokrytie bežných mesačných potrieb počas akademického roka nepostačuje.

13. Oprávnená na výživné preukázala, že jej mesačné výdavky predstavujú zhruba 650 Eur. Súd pritom posudzoval, či sú všetky preukázané výdavky nevyhnutné. Za nevyhnutné súd považoval výdavky na ubytovanie, stravu, hygienické potreby, lieky, ošetrovné, ošatenie školské potreby a cestovné náklady. Výdavky nad rámec týchto (výdavky za kaderničku, kozmetičku a návštevu fitness zariadení) súd nepovažoval za nevyhnutné, ale za nadštandardné, ktoré si môže oprávnená hradit' sama zo svojich úspor, avšak platenie ktorých nemôže vyžadovať od rodičov, pokiaľ nie sú štandardnými výdavkami aj u jej rodičov. Za nevyhnutné teda považoval výdavky za ubytovanie (200 Eur mesačne), stravu (180 Eur mesačne), drogeriu a lieky (v prepočte 43 Eur mesačne), zubné ošetrenia (200 Eur ročne, t. j. 17 Eur mesačne), pranie a sušenie oblečenia v práčovni (18 Eur mesačne), ošatenie (500 Eur ročne, t. j. cca 42 Eur mesačne, avšak nie vždy), školské potreby (20 Eur mesačne), mobilný telefón (25 Eur mesačne) a cestovné náklady (88 mesačne), všetko spolu zhruba vo výške 630 Eur mesačne. Preukázané náklady na notebook a jeho príslušenstvo, kufor, poplatok za prihlášku na vysokú školu a zálohu za internát súd nemohol a nevzal do úvahy, nakoľko sa jedná o výdavky, ktoré vznikli oprávnenej dávno pred podaním návrhu, teda ich nemožno zahrnúť do bežných výdavkov odo dňa podania návrhu, ktoré má pokryť bežné výživné.

14. Súd mal preukázaný príjem matky vo výške 1.000 Eur mesačne a príjem otca oprávnenej vo výške 500 Eur mesačne. Matka má teda dvojnásobný príjem oproti otcovi oprávnenej. Z uvedeného vyplýva, že rodičia by sa podľa svojich schopností a možností a majetkových pomerov mali podieľať na výživnom pre oprávnenú v pomere 2:1 (teda 420 Eur a 210 Eur). Otec oprávnenej, teda povinný na výživné ním tvrdené mesačné výdavky okrem zrážok z dôchodku žiadnym spôsobom nepreukázal. Pokiaľ by však súd bral do úvahy mesačné výdavky na ubytovanie a stravu, ktoré deklaroval povinný vo výške 230 Eur mesačne a zrážky z dôchodku, ktoré sú mu vykonávané vo výške 46,95 Eur, dospel súd k záveru, že je v možnostiach povinného prispievať oprávnenej na výživu sumou 200 Eur mesačne. Súd preto zmenil rozsudok tunajšieho súdu č. k. 31P/182/2013-45 zo dňa 09. 09. 2013 tak, že povinný na výživné je povinný prispievať oprávnenej na výživu sumou 200 Eur mesačne.

15. Povinný nekonkretizoval a nepreukázal žiadne ďalšie výdavky, ktoré by pravidelne hradil, práve naopak uviedol, že ostatok jeho príjmov ostáva v úschove tretej osoby. Súd nemal preukázané iné nevyhnutné výdavky povinného, pričom poukazuje na ustanovenie § 62 ods. 5 zákona o rodine, podľa ktorého výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Povinný doposiaľ na výživu oprávnenej neprispieval. Na základe uvedeného preto súd rozhodol, že povinný je povinný prispievať na výživu

oprávnenej sumou 200 Eur, a to počnúc mesiacom jún 2023 vždy k 15. dňu v mesiaci vopred k rukám oprávnenej, keďže oprávnená navrhovala upraviť výživné odo dňa podania návrhu, ktorý podala 21.04.2023, pričom najbližší splatný termín pripadol na 15.05.2023, t. j. výživné splatné za mesiac jún 2023. Keďže súd rozhodoval až 30.08.2023, teda aj spätne o výživnom splatnom pred vyhlásením rozhodnutia, pričom výška zameškaného výživného predstavuje 400 Eur (t. j. ku dňu 30.08.2023 bolo splatné výživné za mesiace jún až september 2023), rozhodol súd, že zameškané výživné je povinný na výživné povinný splatiť v mesačných splátkach vo výške 40 Eur mesačne vždy k 15. dňu v mesiaci počnúc dňom vyhlásenia tohto rozsudku, tzn. prvá splátka splatná 15.09.2023.

16. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak, keďže neboli preukázané skutočnosti odôvodňujúce výnimočné priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Banská Bystrica v dvoch vyhotoveniach. Podľa § 362 CSP odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde, ktorým je Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania podľa § 127 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP). V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP). V ostatných výrokoch vykonateľnosť nastáva právoplatnosťou rozhodnutia, prípadne uplynutím lehoty určenej na plnenie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku. Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia. Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu (§ 376 CMP).